

QISHLOQ XO'JALIGI TEXNIKUMLARIDA CHET TILINI O'QITISH MUAMMOLARI

Azamova Moxidilxon Muzaffarjon qizi

Lola Murotova nomidagi qishloq

xo'jaligiga ixtisoslashgan texnikumi o'qituvchisi

Kalit so‘zlar: chet tili ta’limi, qishloq xo‘jaligi texnikumlari, o‘quv dasturlari, amaliy mashg‘ulotlar, texnologik ta’mnot

Annotatsiya Mazkur maqolada qishloq xo‘jaligi texnikumlarida chet tilini o‘qitish jarayonida uchraydigan asosiy muammolar tahlil qilingan. Tadqiqot davomida mavjud o‘quv dasturlarining sohaga mosligi, mutaxassislikka yo‘naltirilgan darslik va qo‘llanmalar yetishmovchiligi, o‘qituvchilarning malakasi, amaliy mashg‘ulotlarning yetarli emasligi va texnologik ta’mnotning yetishmovchiligi singari omillar o‘rganilgan. Natijalarga ko‘ra, mazkur muammolarni bartaraf etish uchun maxsus o‘quv materiallarini yaratish, o‘qituvchilar malakasini oshirish, amaliy mashg‘ulotlarga e’tibor qaratish va zamonaviy texnologiyalarni ta’lim jarayoniga jalb etish muhimligi ta’kidlangan. Maqola natijalari qishloq xo‘jaligi texnikumlarida chet tili ta’limini takomillashtirishga qaratilgan takliflar bilan yakunlanadi.

Kirish

Bugungi globallashuv sharoitida chet tillarini o‘rganish har qanday soha mutaxassislari uchun muhim ahamiyat kasb etmoqda. Xususan, qishloq xo‘jaligi sohasida zamonaviy texnologiyalar va ilmiy yangiliklardan boxabar bo‘lish uchun xorijiy adabiyotlar va tadqiqotlarni o‘qish, xalqaro tajribalarni o‘rganish zarurdir. Shu bois, qishloq xo‘jaligi texnikumlarida chet tili o‘qitilishiga alohida e’tibor qaratilishi lozim. Ammo bu jarayonda qator muammolar ham mavjud bo‘lib, ularga yetarlicha e’tibor qaratilmasa, qishloq xo‘jaligi sohasining xalqaro rivojlanish jarayonlaridan ortda qolish xavfi mavjud.

Metodologiya

Ushbu tadqiqot qishloq xo‘jaligi texnikumlarida chet tili o‘qitish jarayonida yuzaga keladigan muammolarni aniqlashga qaratilgan. Tadqiqot davomida adabiyotlar tahlili, texnikum o‘qituvchilari va talabalari o‘rtasida so‘rovnomalar o‘tkazildi hamda dars jarayonlari kuzatildi. Shuningdek, mavjud o‘quv dasturlarining tahlili amalga oshirilib, ularning sohaga mosligi o‘rganildi. Mazkur metodlar asosida to‘plangan ma’lumotlar tahlil qilinib, asosiy muammolar aniqlangan va ularni bartaraf etish yo‘llari taklif etilgan.

Natijalar

O‘rganilgan ma’lumotlar asosida texnikumlarda chet tili o‘qitish jarayonida bir nechta asosiy muammo mavjudligi aniqlandi. Birinchidan, o‘quv dasturlari ko‘pincha umumiylashtirilgan asosda tuziladi va qishloq xo‘jaligi sohasi uchun maxsus moslashtirilmagan. Bu esa talabalar uchun chet tilini amaliy jihatdan o‘rganish jarayonini murakkablashtiradi. Ikkinchidan, qishloq xo‘jaligi yo‘nalishi uchun maxsus ishlab chiqilgan darslik va qo‘llanmalar yetishmaydi. O‘quv materiallari ko‘pincha umumiylashtirilgan asoslangan bo‘lib, talabalarining kasbiy terminologiyani o‘rganishiga to‘siq bo‘lmoqda. Uchinchidan, texnikumlardagi chet tili o‘qituvchilari yetarli darajada maxsus tayyorlarlikka ega emaslar. Ularning qishloq xo‘jaligi sohasiga oid bilimlari cheklangan bo‘lib, bu esa darslarni sohaga moslashtirishni qiyinlashtiradi. To‘rtinchidan, amaliy mashg‘ulotlarning yetishmovchiligi sababli talabalar chet tilida erkin so‘zlashish imkoniyatiga ega bo‘lishmaydi. Beshinchidan, zamonaviy texnologik ta’minot yetarli emasligi sababli talabalar chet tilini interaktiv usullar orqali o‘rganish imkoniyatidan mahrum bo‘lmoqda.

Muhokama

Aniqlangan muammolarni hal qilish uchun kompleks yondashuv zarur. O‘quv dasturlarini sohaga moslashtirish orqali talabalar o‘z mutaxassisligiga mos chet tilida bilim olish imkoniyatiga ega bo‘lishlari lozim. Maxsus darslik va qo‘llanmalar ishlab chiqilishi, aynan qishloq xo‘jaligi terminologiyasiga yo‘naltirilgan o‘quv materiallari tayyorlanishi muhim. O‘qituvchilarning malakasini oshirish maqsadida maxsus

seminarlar va xalqaro tajriba almashish dasturlarini tashkil qilish lozim. Amaliy mashg‘ulotlarga ko‘proq e’tibor qaratish zarur, bunda talabalar chet tilida erkin so‘zlashish va yozma muloqot qilish ko‘nikmalarini rivojlantirish imkoniyatiga ega bo‘lishlari uchun qo‘srimcha dars mashg‘ulotlari tashkil qilinishi kerak. Zamonaviy texnologiyalar, audiovizual materiallar va interaktiv dasturlardan foydalanish talabalar uchun chet tilini o‘rganish jarayonini ancha samarali qiladi. Shu bilan birga, xalqaro loyihibalar va dasturlar orqali talabalar va o‘qituvchilar xorijiy tajribani o‘rganish imkoniyatiga ega bo‘lishlari muhim ahamiyatga ega.

Xulosa

Qishloq xo‘jaligi texnikumlarida chet tili o‘qitish jarayonida yuzaga kelayotgan muammolarni hal qilish uchun tizimli yondashuv zarur. O‘quv dasturlarini sohaga moslashtirish, malakali o‘qituvchilarni tayyorlash, zamonaviy texnologiyalardan keng foydalanish va amaliy mashg‘ulotlar sonini oshirish orqali ushbu muammolarni hal qilish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Brown, H. D. (2007). *Principles of Language Learning and Teaching*. Pearson Education.
2. Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge University Press.
3. Nation, P. (2013). *Learning Vocabulary in Another Language*. Cambridge University Press.
4. O‘zbekiston Respublikasi Ta’lim Vazirligi (2020). *Chet tillarini o‘qitish metodikasi bo‘yicha tavsiyalar*.